

[A. C. Mortensen.]

at der ikke ude fra Hedeegnene lyder nær saa stærkt et Hyl over Landbrugskrisen som fra andre Egne, saa lyder Svaret: Det er, fordi vi i de gode Tider ikke kunde laane saa meget. Og det er vist saare rigtigt. Men jeg synes, som sagt, at disse Folk arbejder under saa strenge Kaar, at man burde være villig til at yde dem en Haandsrækning.

I de Egne mangler der ikke Jord til Udvidelse af Brugene. Det er ikke som i de gode Egne, hvor det med den Selvforsyningspolitik, som Landene er slaaet ind paa, er rent fortvivlet for de Husmænd, der sidder med de ganske smaa Arealer, paa 4—6 Tdr. Land, nu da de ikke længere kan drive den Landbrugsindustri, de har drevet før. Jeg vil gerne her i Parentes indskyde den Bemærkning, at man sikkert ikke i Længden kommer uden om Kravet om Ekspropriation af Jord til disse indeklemte Husmandsbrug.

Nu er det naturligvis ikke saadan, at man kan afhjælpe den Arbejdsløshed, der er i Byerne, ved at sende unge fra Byerne ud til Heden; nej, de Folk, der er opvokset og bor inde i Byerne, duer ikke til det Arbejde. Det, det gælder om, er at indrette Forholdene saadan, at de Folk, der fødes og opvokser paa Heden, i saa stor Udstrækning som muligt kan faa Eksistensbetingelser derude i den kommende Tid, saa at de ikke skal rejse ind og fylde op iblandt Byernes arbejdsløse. Det er det, Bestræbelserne maa gaa ud paa.

Og saa maa man se at fremhjelpe Industrien for at skaffe Arbejdsbetingelser for de mange ledige inde i Byerne. I den Retning er der ogsaa gjort et Arbejde. Jeg synes, at man i disse Krisetider, hvor der skal ydes Hjælp saa mange Steder, har delt ligeligt mellem By og Land, og det forbavser mig, at Landbrugsrepræsentanter kan staa op og erklære, at der ikke er gjort noget for Landbruget i disse Aar; det synes jeg er ganske urimelig Tale.

Som sagt, det er ogsaa nødvendigt, at der gøres mest muligt for at skaffe Afsætningsmuligheder for Industrien, og det er mig derfor ogsaa ubegribeligt, at der er Politikere, der i disse Tider ligefrem anbefaler at købe udenlandsk. Men det er der jo; der er et Parti, ogsaa her i Rigsdagen, der anser det for noget af det aller vigtigste, ligefrem en meget værdifuld Gerning, saa vidt muligt at købe udenlandske Varer. Der afholdtes for nylig i Viborg et politisk Møde, hvortil Retsforbundet havde indbudt. Der blev sendt Løbeseidler

ud angaaende dette Møde, og der stod som Overskrift med store Typer: „Køb udenlandsk“, og saa stod der med smaa Typer: „eller dansk“. Ja, det er da godt, man maa have Lov til at købe dansk, men det mest fortjenstfulde er altsaa at købe udenlandsk! Det var ogsaa det, som hele det Foredrag, vedkommende Taler holdt, gik ud paa.

Jeg finder det mærkeligt, at et politisk Parti kan føre en saadan Agitation i disse Tider. Vel er jeg som vel næsten alle i det danske Samfund klar over, at vi vilde være bedst tjent med, om der var Frihandel overalt; men at forlange, at vi her i Danmark skulde særlig lægge an paa at købe udenlandske Varer, naar Udlandet lukker af for de Varer, vi har at sælge, synes jeg er urimeligt. Jeg kommer til at tænke paa, at Det konservative Folkeparti for nylig har vedtaget en bombastisk Udtalelse, hvori det hedder, at de nuværende Regeringspartiers Politik er udansk. Jeg synes, det er ganske urimeligt, at man fremsætter en saadan Paastand, men det er vel ogsaa blot i Mangel af bedres Havelse. Men det forekommer mig, at en Løbeseiddel som den omtalte og dets Ophav kunde man med Rette stemple som udansk.

Maa jeg saa slutte med at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrups Udtalelser om Pristallene. Der blev talt meget om, at disse Pristal var ikke sammenfaldende, og man lægger til Grund Forholdene i 1914. Heroverfor vil jeg gerne for det første gøre opmærksom paa, at i 1914 maatte baade Lønarbejdere og Tjenestemænd arbejde for en i Virkeligheden meget ringe Løn. Hertil kommer, at Produktionsmulighederne med den samme Arbejdskraft er steget saa mægtigt gennem disse 20 Aar. Der er jo slet ingen Sammenligning mellem, hvad en Landmand i Dag kan frembringe, og hvad han kunde frembringe for 20 Aar siden med den samme Arbejdskraft. Det vilde derfor være en skrigrigende Uret mod alle, der arbejder for Løn, hvis det lykkedes at faa Lønnen trykket saa langt ned, at de to Pristal blev sammenfaldende. Jeg haaber aldrig det skal ske, thi det vilde være en stor Uret.

Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup talte ogsaa om de store Aktieudbytter, og vi erkender alle, at disse Udbytter er steget en hel Del som Følge af den Politik, det har været nødvendigt at føre. Men derfor behandlede vi ogsaa for nylig her i Rigsdagen et Forslag om, at de, der hæver disse store Aktieudbytter, skulde yde en Del deraf som